

MAKÓI

NÉPÚJSÁG

DEMOKRATIKUS POLITIKAI NAPILAP

Május elseje a világ dolgozóinak harcos ünnepe.

Berlin fele már orosz kézen van

Az egész várost nagy füstfelhő borítja és a lakosság pánikszerűen menekül

Moszkva. A Tass íróda jelenti: Berlinnek a fele már orosz kézen van. A keletről, északról és délről előretörő orosz csapatok minden német ellenállást letörnek. Nyugaton a várost annyira körülzárták, hogy csak egy keskeny, alig 10 kilométeres korridor maradt meg a németeknek. Az oroszok bevonultak Spandauba, amely a félúton van Berlin és Potsdam között. Berlinben az oroszok eddigi legnagyobb sikere a Schlesienbahnhof elfoglalása. A városban már csak 2 kilométerre állnak a híres Upten den Lindenről. A németek mindenütt makacsul ellenállnak. Különösen heves harcok folynak az alagútaknál. A németek megpróbálták, hogy az alagutakon keresztül az oroszok háta

mögé kerüljenek. Az oroszok most könnyű ágyúkat állítottak fel az alagutak végén és megpróbálták a németek próbálkozásait.

A berlini állapotok borzalmasak. Nemesek a gáz és villanyellátás szűnt meg, hanem a víztartályok is majdnem kifogytak. Szövetséges repülőgépek és szövetséges gépek éjjel nappal szünet nélkül bombázzák a várost. Berlin környékén brit vadászok egy alkalommal négy perc alatt 140 páncéloskocsit semmisítettek meg. A Berlinből kiinduló vasútvonalak mind el vannak vágva.

Nincs megbízható hír arról, hogy Hitler Berlinben tartózkodik-e, vagy nem. Egyszer cáfolták német részről, hogy Berlinben van, máskor Göbbels azt je-

lentette, hogy ott tartózkodik, ő vezeti a főváros védelmét.

A lakosság körében pánik uralkodik. Sok polgári egyén próbálja az arcvonalon keresztül elérni az orosz csapatokat. Mindenütt fehér zászlókat lehet látni. A visszatérő pilóták jelentik, hogy az egész várost füstfelhő borítja a keletkezett tüzek nyomán.

Abban a keskeny korridorban, amely Berlinből délre még az oroszok és a szövetséges csapatok között van, a németek teljes feloszlásban vannak. Ezen a részen 6000 német katonát ejtettek az oroszok foglyul. Itt körülbelül 30 kilométerre állnak egymástól a szövetséges és orosz csapatok. (MTI)

Véres utcai harcok Koppenhágában magyar-osztrák és német csapatok között

London. A Reuter Iroda jelenti: Koppenhágából érkező hírek szerint vasárnap véres utcai harcok voltak a dán főváros utcáin német és magyar csapatok között. A jelentésből az a tény világlik ki, hogy a ráció a Dunántúlról elszállított magyar honvédség egy részét Dániában megszálló szol-

gálatra kívánták felhasználni.

Az összeütközés úgy történt, hogy a náciak a magyar és osztrák katonákból álló különítményt sürgősen el akarták távolítani. A német parancsnokok rendkívül durván léptek fel az egyébként is hiányos ellátásban szenvedő, elke-

seredett magyar és osztrák katonákkal szemben, mire azok löfegyvereiket használták. Így történt, hogy a dán főváros utcáin hatalmas tűzharc keletkezett, amelynek során nemesek a szembenálló felek részéről, hanem a lakosság köréből is sok halott maradt a következen. (MTI)

Nyugaton Hamburgot körülzárták

és megkezdődött Bréma ostroma

Délien széles fronton elérték a Pó. Titó csapatai bevonultak Fiuméba

London. A Reuter-iroda jelenti: Németország nagyrésztében a szervezett ellenállás megszűnt. Berlin és Bréma között az oroszok elérték az Elbát, itt állansz legközelebb a nyugati szövetséges csapatokhoz.

Délebbre a 3. hadsereg az osztrák határ felé nyomul előre s Ulm város elfoglalásakor egyesült a 7. hadsereggel. A Dunától széles fronton átjutott a Passauctól — a német-osztrák határtól — már csak 55 kilométerre vannak. Ulm és München között a fél utat már megtették. Más csapatok Augsburg közelében állnak és rohamosan közelednek a bajor főváros felé.

Nyugatabbra az amerikaiak egységes fronton előre haladnak a francia hadsereggel együtt,

amely a Bodeni-tó mentén nyomul előre. Württembergben és Badenben nagy német egységeket zártak körül.

Északon a körülzárt Bréma ellen az éjszaka megkezdődött az ostrom. Itt 20 ezer német katonára határozta el magát a végsőkig való ellenállásra. A szövetséges ultimátumot visszautasították. Megbízható hírek szerint a polgári hatóságok át akarták adni a várost, de a katonaság minden ilyenféle próbálkozást megghiúsított. A kikötőben előkészületeket tettek a berendezések felrobbantására.

Emden körül a gyűrűt kisebbre vonták. Hamburg majdnem teljesen körül van zárva. Hollandiában az öt északi tartományt megtisztították a németek

tól. Az ország többi része ellen folyamatosan van a szövetséges csapatok támadása. Brit és kanadai egységek Amsterdam és Utrecht előtt állnak. Áprilisban eddig több mint egy millió német katonára esett fogságba a nyugati fronton. (MTI)

London: Az 5. és 8. szövetséges hadsereg széles fronton elérte a Pó folyót. Nyugaton Speziót foglalták el, középen behatoltak Modenába, keleten pedig Ferrarát a szövetségesek kezébe van. Eddig 40 ezer német katonára esett fogságba a déli fronton. A németek menekülnek, de a szövetséges légiereő állandó bombázóerő alatt tartja őket. Az olasz szabadságharcosok a németek mögött elfoglalták Domodossolát.

A jugoszláv hadsereg behatolt Fiuméba és ott utcai harcok vannak. (MTI)

Hitler székhelye 6 tonnás bombákat kapott

London. A Reuter Iroda jelenti: Hitler híres székhelyét a Berghofot, Berchtesgaden mellett ma reggel brit repülőgépek támadták meg s 6 tonnás bombákat dobtak le. Bombázták a szomszédos SS laktanyát is. Két brit repülőgép nem tért vissza.

Petain marsall bírái elé áll

Páris. A Reuter Iroda jelenti: Petain marsall, miután megkapta a francia beutazási engedélyt, átlépte a svájci határt és francia területre lépett, ahol május 18-án megjelenik az állambírószági tárgyaláson. (MTI)

Schuschnigg elpusztult

a német harcok során

London. A Reuter-iroda jelenti: Szövetséges csapatok előnyomulásuk során felszabadították egy német foglyaltábori Nürnbergtől északnyugatra. A táborban még 1600 személyt találtak, a múlt héten a táborból 13 ezer embert elszállítottak Dachaubá. A foglyok legnagyobb része a németek kegyetlenségére folytán már az úton elpusztult. A halottak között van Schuschnigg, volt osztrák kancellár is.

Repülőgépekről élelmezik a szövetségesek Hollandiát

London: A szövetséges főhadiszállás rádiófelhívásban értesítette Hollandia lakosságát, hogy brit és amerikai gépek a fel nem szabadított Hollandia felett élelmeznek, mert az éhezéssel holandok számára. Az akciót már megkezdték s a repülőgépek éjjel-nappal mélyrepüléssel dobják le az élelmiszereket. A lakosságot felhívták, hogy az elosztást igazságosan hajtsák végre.

Nincs megállapodás Berlin elfoglalására a szövetségesek között

A Tass Iroda jelenti: Néhány amerikai lap arról közölt hírt, hogy amerikai előőrsek már április 13-án Berlinben voltak, de visszavonultak, mert a megállapodás szerint az oroszoknak, mint elsőnek kell bevonulni a fővárosba. A Tass Irodát felhatalmazták, hogy ezt a hírt a legérélyesebben cáfolja meg. Nem volt és nincs ilyen megállapodás, hogy Berlin elfoglalására a Vörös Hadsereg részéről történhet meg.

A nők, mint honvédek

A sorozás befejeződött Az első nap nehézségei után, ami abban nyilvánult meg, hogy a nők tájékozatlanok voltak, a második napon már jobb kedvvel gyülekeztek az ujonck.

Minden nap fiatalabb nők kerültek a sorozóbizottság elé. Sok száz nő jelent meg naponta a legnagyobb rendben és figyelemmel, ami arra mutat, hogy komolyan veszik azt a nagy hivatást, amely reájuk hárul.

Voltak vállalkozószelleműek, akik azt mondták, hogy akár száz nőnek is parancsolnak. Voltak, akik nagy érdeklődéssel figyelték, hogy ugyan megütközik-e a mértéket? Viszont volt olyan anya, aki elkísérte a lányát, habár jól tudta, hogy már neki nagylánya van, mégpedig katonaköteles. Ez a lépés a felszabadulás jele a nők részére. Oroszországban és a többi demokratikus államokban már megvan. Viszont nálunk ismeretlen fogalom volt eddig, hogy mi is tudjuk a hazát úgy szolgálni, mint a férfiak. Mi is mondjuk, igenis tudjuk, mégpedig a katonakötelességen túl is. Az épülő demokráciának éppen úgy szüksége van reánk, mint a férfiakra.

Szüksége van a nőkre a társadalomnak sok foglalkozási ágon és ugyanúgy politikai téren is. Mi nem várjuk senki másától a sorsunk irányítását, elég volt a gyánkodásból! Mi tudjuk legjobban, hogy mik a sérelmei a dolgozó nőknek és most már meglesz a lehetőség arra is, hogy orvosolni tudják azokat. Eddig leértékeltek beanünket a fesszítők és sóha nem adtak lehetőséget arra, hogy tudásunkat kifejlessük. Félték a nők kritikájától, félték a szemrehányástól és minden okuk megvolt rá, mi igenis szemükre vesszük azt a sok bünt és mulasztást, amit a dolgozó társadalommal szemben elkövettek. Igaz, még ma is vannak megmenekült férfiak, akik azt hiszik, hogy a felszabadulás csak őket érdekli. Nem, ez a felszabadulás mindenki egyformán. Nem is volna tökéletes, ha a társadalomnak a nagyobbik felet kizárnák az építőmunkából! Úgy tudunk tökéletes munkát végezni, ha mindenkit belevonunk, neki is fajt különbség nélkül. Tehát a nők éppen úgy kívánják szolgálni az épülő demokráciát, mint a férfiak. A hádsereg kötelékébe, gazdasági és politikai téren. Nagyon jól tudjuk mi azt, hogy sokat kell még tanulni, mert a reakciók félrefojtott bennünket, de ha orosz nők képesek voltak olyan teljesítményt produkálni huszoneg év alatt, mint olvasunk és látjuk, mindenben részt vesznek, akkor úgy hisszük, mi sem maradhatunk a négy fal között, mert nekünk hivatásunk van. Az épülő demokráciának olyan gyermekek kell nevelnünk, akik bele tudnak illeszkedni ebbe az új társadalmi rendbe, értékelni és fejleszteni tudja azt. Tehát nagy munkát vállalunk, de szívesen tesszük, ha kell, harcolunk is érte, mert gyermekeink boldogságáról és jövőjéről van szó. (Sz. né)

Mutasd a munkás erőt az első szabad május előjén!

Nagyszabású ünnepség keretében tartja meg a munkásság május 1-ét

A szeles, bűvös április után közeledik a tavasz legszebb hónapja s annak mindig külön örömmel várt elseje; a világ munkásságának és dolgozóinak ünnepe. Május elsejét a dolgozók az egész világon munkaszünettel és ünnepélyek tartásával szokták megünnepelni.

A május elsejei munkásünnep megrendezésére városunk illetékes pártköreiben is jóelőre elkészültek. Összeültek a Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt s a Szakszervezetek helyi megbízottai és kidolgozták a felszabadulás első május elsejének ünnepségét, amely az alábbiak szerint alakul:

Az ünnepség részletes műsora:

Hajnali 5 órakor zénés ébresztő. Reggel 7 és 8 óra között gyülekezés a Munkásokthonban és a szakszervezetek házában. A

szakszervezeti munkások táblákkal, zászlókkal zenei kísérettel felvonulás a városháza elé. Itt az erkélyről ünnepi beszéd hangzik el. Az ünnepi beszéd után levonulás a strand melletti területre. Déli 12 órakor ebéd. (Ebédet mindenki vigyen magával.) A délután folyamán a helybeli színtársulat tagjai villámtétrakkal és szavafalokkal, a MadISz és a munkáskórus pedig vidám műsorszámokkal szórakoztatja a közönséget. A Munkás Testvér Egyesület rendezésében birkozó, boxoló és futball bemutató mérkőzések kerülnek műsorra. Este zenés, tárlás bevonulás a vármegyeháza nagytermébe, ahol reggelig tartó tánc lesz. A színtársulat este *Darvas József*: „Szakadékok” című darabját adja elő a Gazdasági Egyesület nagytermében.

45 nemzet 1200 delegátusával megkezdődött a sanfranciscói konferencia

London. Reuter: A sanfranciscói konferencia tegnap délután fél 5 órakor megkezdődött. 45 nemzet van képviselve 1200 delegátus által. Stettinius amerikai külügyminiszter tartotta a megnyitó beszédet. Truman elnök rádió beszédet mondott. Stettinius megérkezésekor kijelentette: — Abban a szilárd meggyőződésben jöttem Sanfranciscóba, hogy a konferencián képviselt nemzetek egységesen abban az akaratban, hogy eredményes teljes világszervezetet hozunk

létre.

Attlee helyettes brit miniszterelnök a következőket mondta: — Nagybritannia szilárdan bízik az egységes és oszthatatlan békeben. A világéke nem állhat egyes regionális szervezésekben. Részletmegoldásnak nincs helye. A nemzetközi világszervezet ne legyen csak vitatkozás és beszédek helye, hanem legyen a cselekvés helye. Biztos reménynek adott kifejezést, hogy a *tennyel kérdésben is megegyezésre jutnak.* (MTI)

Május 5 és 6-án országos földmunkás nagygyűlést tartanak Budapesten

A Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt és a Nemzeti Parasztpárt megállapodása alapján Budapesten létrejött ideiglenesen egy intézőbizottság, amely a földmunkás szakszervezetek végleges megválasztásáig viszi a földmunkások szakszervezetének ügyeit.

Az ideiglenes intéző bizottság a két munkáspárt és a Nemzeti Parasztpárt legteljesebb támogatását élvezi.

Az intéző-bizottság a következő tagtársakból tevődik össze: Elnök: Takács József (Budapest, Szoc. Dem. Párt).

Alelnökök: Rácz Gyula (Kelet-Magyarország, Komm. Párt), Kállay Sándor (Debrecen, Szoc. Dem. Párt).

Főtájtár: Németh János (Csorvás, Komm. Párt).

Pénztáros: Rajki Sándor (Budapest, Szoc. Dem. Párt). Jegyző: Ruzsinkó Mihály (Kaloosa, Komm. Párt).

Ellenőr: Szabó János (Makó, Komm. Párt).

Vezetőségi tagok: Vass Antal (Budapest, Nemzeti Parasztpárt),

Kiss János (Hódmezővásárhely, Szoc. Dem. Párt), Szokol József (Endrőd, Komm. Párt), Tury István (Csongrád, Szoc. Dem. Párt), Szvák András (Szarvas, Komm. Párt), Badari László (Budapest, Szoc. Dem. Párt), Dadi Imre (Szentes, Komm. Párt), Szedes Ferenc (Budapest, Szoc. Dem. Párt), Körmendy István (Hódmezővásárhely, Komm. Párt), Dobrovsky András (Békéscsaba, Komm. Párt), Tarkó Mihály (Gyula, Komm. Párt) és Kelemen István (Budapest, Nemzeti Parasztpárt).

Az ideiglenes intéző-bizottság az ülés során úgy határozott, hogy május 5. és 6-án Budapesten országos földmunkás nagygyűlést hív össze. Az összegyűlt nagygyűlés lesz hívója a földmunkás mozgalomnak, illetőleg az intéző-bizottságnak azt az irányt megadni, melyet a magyar földmunkásság egyetemes érdekeit megkövetelnek.

A közgyűlésen minden földmunkás helyi csoport képviselteti magát taglétszáma arányában. Minden ezer tag után egy-

egy kiküldöttre van joga az egyes helyi csoportoknak. Az intézőbizottság határozata alapján belépési díj mindenütt az országban 3 pengő tagonként, a havi tagsági járulék ugyancsak 3 pengő április 1-től kezdve. A beiratási díj teljes egészében a központot illeti meg. A tagsági díjből 40 százalék marad, az egyes helyi csoportoknak — a helyi költségek fedezésére —, a 60 százalék pedig teljesen a központnak szolgáltatandó be.

Az országos közgyűlésre utazó küldöttek idejében induljanak el, tekintettel a budapesti nehéz élelmiszeri viszonyokra, tanácsos, hogy ellátásukról hazulról gondoskodjanak. Szállításukról az intéző-bizottság gondoskodik.

Mennek s búcsúznak a honvédek

A napokban Makóról is a frontra indul egy század, amely először Hajmásképre vonul, hogy a már ott átlomázó 24. honvéd hadosztályait, illetve annak keretében vonuljon el a harctérre. Ebben a századba több megyesepyházai illetőségű honvéd is beosztást nyert, akik szüleiktől, feleségeiktől, családjuktól, testvéreiktől, valamint az összes ismerőseiktől ezúton vesznek szíves búcsút azzal, hogy mielőbb idehaza láthassák őket viszont a nyugodt és győzelmes békeben. A népszerűsáddal az alábbiak kelnek útra:

Halász Tibor hódv., Zubán Menyhért szkv., Moldoványi Lajos, Kocický Mátyás szkv., Halgós Károly lt., Gató Mihály örv., Pálcikás István örv., Máté György örv., Förgő József örv., Vaudek Pál örv., Brezovszky Mátyás, Demő András, Szabó Sándor, Turák Béla, Révész András, Gábor Mihály, Peiskel János, Kertner András, Lipták Pál, Juhász Mihály, Fazekas András, Lolé György, Cselovszkij András, Lócska Pál örv., Tóth András és Juhász Pál honvédek.

Az orosz katonai parancsnokság felhívása

Az orosz katonai parancsnokság felhívja a lakosság figyelmét, hogy senki orosz katonának lakást, vagy szállást még átmenetileg se adjon, csak abban az esetben, ha az az orosz katonai parancsnokság engedélyét a lakás igénybevételével kapcsolatosan felmutatja. Azok ellen, akik a lakást a parancsnokság engedélye nélkül az orosz katonák rendelkezésére bocsátják, szigorú eljárást indítanak.

Budapesten megkezdtek a rendszeres dohányárúsítást

Budapest. A fővárosban megkezdtek a dohánykiszárusok rendszeres dohányellátását. Közel hárommillió pengő értékű szivarokadomány érkezett eddig Budapestre, melyet 6, 8 és 10 pengős egységekre árusítanak ki. Kifutás van arra, hogy napokon belül újabb jelentős szállítmány érkezik, valószínűleg többféle cigarettafajta. Vas Zoltán nagyvonalú gazdaságpolitikája, — árulva harcolni a fekete piac ellen! — bizonyosan a dohányfronton is megteszi hatását és rövidesen a dohány is kikapcsolódik a feketeárúpiacból.

HIREK

MI VAN MA? 1945 április 27. Péntek, Róm. kat.: K. Péter. Prof. Arisztid. — Napkelte 4 óra 51 p., nyugta 19 óra 5 p. Holdkelté 18 óra 40 p., nyugta 4 óra 59 p.

— **Gyógyszertári szolgálat.** Ezen a héten az éjszakai gyógyszerári szolgálatot az Újvárosi gyógyszerár látja el.

— **Koszorúmegváltás.** Sánta Sándorné elhalálása alkalmából Hári Mihály és neje koszorúmegváltás címén 20 pengőt adományozott a makói hadikórháznak.

— **Felhívás.** A rendőrpáncsnökság felhívja a Makóra érkezőket, hogy bejelentési kötelezettségeiknek 24 óra belüli tegyenek eleget, mert a rendőrségnek tudomása van arról, hogy többen bejelentés nélkül tartózkodnak a városban. A rendőrség razziaikat fog rendszeresíteni és a mulasztókat szigorúan megbünteti.

— **Ünnepelj a harcok május elsején!**

— **Grafológiai analízist készít** bárkinek az írásáról Szántó mester, Gróf Apponyi Albert-utca 40. Fogad: 10—1 ig, 3—6 ig.

— **Felhívás.** A város tűzfarsztálya felhívja azokat, akik a püspöki uradalomból a város részére fát fuvaroztak, jelentkezzenek a pénz átvétele végett a városháza földszint 9-es számú szobájában.

— **Felhívás!** A makói rendőrségtől kapott felhatalmazásom alapján felhívom az összes marosi halászsokat, sporthorgászokat, a Maros folyó bérlelt, bérbeadott, vagy f. h. 28-an (szombat) délután 3 órakor a vármegyeház nagytanácstermében fontos ügyben megjelenni szíveskedjenek. *Farkas Imre* megbízott.

— **Vonulj a szabadba az első május elsején!**

— „Süt a nap”, az MME javára. Ne tessék mosolyogoi, nem áprilisi tréfa, hanem komoly elhatározása a Mészáros-szárítóüzem műkedvelőinek, hogy az újonnan alakult Makói Munkás Testvér Egyesület sport „felruházása” érdekében a szinpadra lép s komoly anyagi segítséggel járul a klub megsegítéséhez. Vasárnap este 7 órakor a Hagymaházban Zilahy Lajos nagysikerű darabját, a „Süt a nap”-ot adják elő. Az előadásra ezúton hívja meg a sportbarátokat a rendezőség.

— **Föld, kenyér, szabadság!**

— **Sandi János** (Makó) hozzátartozója jelentkezzen Lendvay-utca 21. szám alatt.

— **MAKÓI NÉPBANK** folyósít áru vagy jelzálog fedezet mellett rövid lejáratú hitelt. Telefon 64.

— **Felhívás!** Felhívom azokat a földtulajdonosokat, akiknek számtani való földjük van a Penyákdűlő jobboldalon és a Gera-dűlőn, azonnal jelentkezzenek, mert motor szánt. Jelentkezni lehet Lehoczki Sándornánál, vagy Kristó Józsefnél, Járandó 35/2.

— **Mi vagyunk az Élet fiai,**
A küzdelemre fölkeltek daliák,
Megmozdulunk, hejh, össze-
roppan akkor
Alattunk ez a régi világ.
József Attila

Homonnai Zoltán

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME

MEGNYILT. Makó, Deák Ferenc-utca 3. 2382

A miniszter nem szünteti meg Budapest közellátási kormánybiztosságát

A napokban Faraghó Gábor közellátásügyi miniszter látogatást tett Budapest székesfőváros közellátási kormánybiztoságán.

Faraghó Gábor miniszter és Vas Zoltán közellátási kormánybiztos ezalkalommal két órán át folytattak megbeszélést. A miniszter ismételen köszönetét fejezte ki azért a pártalán munkáért, amit az ország lerongyolódott és kiéheztetett fővárosáért a kormánybiztos tett.

A tanácskozások során a miniszter és a kormánybiztos foglalkozott az árkereséssel is, olyan értelemben, hogy a Budapestre felhozott áruk valóban a miniszter által megállapított hivatalos árakon kerüljenek forgalomba. A miniszter kijelentette, hogy nem szünteti meg Budapesti Közellátási Kormánybiztos-

ságát. Erre a most már nagymultú hivatalra továbbra is szükség van, mint ahogy a vármegyék élén is változatlanul tovább működnek a közellátási kormánybiztosok. A minisztérium feladata a készletek megszerzése, nyilvántartása és országos elosztása a kormánybiztosoké, a miniszter által rendelkezésre bocsátott készletek helyi szétosztása a közületek és a fogyasztók között a miniszter által megállapított árakon és fejadagok szerint.

Faraghó miniszter arra kérte Vas Zoltán kormánybiztosot, hogy továbbra is lássa el Budapest közellátási kormánybiztosának a tisztét, mely poszton a magyar kormány és Budapest népe által egyaránt elismert és a főváros történelmében maradó értékű tevékenységet fejtett ki.

Uj nevet kaptak az ellenforradalom vezéreiről elnevezett fővárosi utcák

A főváros közmunkatanácsa foglalkozott a reakciós nagyszágok és ellenforradalmi vezetőkéről elnevezett utcák nevének megváltoztatásával és elhatározta, hogy több új elnevezésű utcának visszadják régi nevét, más utcák és körutak nevét pedig megváltoztatják.

A határozat értelmében visszanyeri régi nevét a Vámház körút, a Vértanúk-teréről eltávolítják az ellenforradalmi emlékművet, amelyet a népharag már részben ugyanis ledöntött és ezt a teret Ságvári-terének nevezik el. A három ellenforradalmi csendőrtisztről elnevezett utca, így a

Borhy Sándor, Fory Oszkár és a Menkins János-utcák a jövőben a demokrácia három hővéd-vertanujának, Kiss János altábornagyának, Tarcay Vilmos századosnak és Nagy Jenő vezérkari ezredesnek a nevét viseli. Mindhármukat a nyilas hadbírósgát ítélte halálra.

Az Aréna-utat Dózsa Györgyről nevezik el, a Berlińi teret Marx-terének fogják hívni, a Vilmos császár-út új neve Bajcsi-Zsilinszky-út, a Károly király-út Somogyi Béla-út lesz, míg a Gróf Tisza István-utca József Atilla, a magyar proletáriátus nagy költőjének nevét kapja.

A banjicai és jainicai haláltáborok

Hónapokig tartó nyomozás után, a jugoszláv háborús bűnök kivizsgálására alakult bizottság okiratok és tanuvallomások alapján megállapította, hogy a banjicai táborban több mint 10 ezer embert végeztek ki a németek és hazáruók szolgáik, míg a jainicai haláltáborban 65 ezer aratlánul meggyilkolt embert — asszonyokat és csecsemőket is — égettek el Hitler új rendjének véres apostolai.

Azoktól, akiket a táborba hurcoltak, azonnal elrabolták minden értékét. A tábor parancsnoka minden újján vakító fényű briliánsgyűrűket viselt, új és újabb

cigarettafarcakból kínálgatta barátait és töltőtollgyűjteményével dicsekedett. A kevésbé értékes holmikat a Gestapo-ügynökök és börtönőrök kapták.

A tábor lakóival állati kegyetlenséggel bántak. Napirenden voltak a legkegyetlenebb büntetések. Előfordult, hogy egy loznicei orvosnót, dr. Mityicset, négy éves kislányával és hathónapos kislányával együtt lötték agyon. Gázkamrás autókat is használtak. A tábor német orvosai éppen úgy résztvettek a tömeggyilkosságokban, mint akármelyik SS-hőhérlégény.

Makói Takarékpénztár Részvénytársaság

Telefon 14.

üzleti tevékenységét tovább folytatva a t. ügyfelek rendelkezésére áll.

Egy időszerűtlen név

A Független Kisgazdapárt vasárnap őr országos naggyűlésén szó esett Eckhardt Tiborról. Vásáry István „a parti nagynevű vezérének” nevezte, aki „vállalta a hontalanságot”, akit „nem küldött senki”, hanem ment, hogy „szolgált az ország ügyeit”. B. Szabó István pedig „hatalmas, messze előrelátó vezérnek” hívta. Az a nézetünk, hogy Vásáry István és B. Szabó István az Eckhardt kérdés felvetésével nem tettek jó szolgálatot sem az ország, sem a Független Kisgazdapárt ügyének.

Eckhardt Tibor „messze előrelátó vezérnek” bizonyult? Sem belpolitikai, sem külpolitikai vonatkozásban nem lehet ezt állítani.

Ami a belpolitikát illeti: nem azt hánytorgatjuk fel, hogy Eckhardt a „szegedi gondolat” táborából jött. Ezt elvégre később jóvá lehetett volna tenni, mint ahogy Bajcsi-Zsilinszky Endre jóvá is tette. De „előrelátó” volt-e Eckhardt Tibor, amikor 1935-ben odaállt Gömbös Gyula mellé, hogy aztán, amikor Gömbös löváltette, Bethlen István és a legitimisták konzervatív reakciójához kösse a kisgazdapárt szekerét? Nemrég a Független Kisgazdapárt egyik kimagasló vezérével való beszélgetés közben szó került Eckhardték ezekre a politikai bakugrásaira. A Független Kisgazdapártnak ez a vezérférfia nemcsak elismerte, hogy igazam van, amikor Eckhardték ezt a politikáját végtelenen rosszának neveztem, hanem maga tette hozzá, hogy ez a politika a kisgazdapárt valóban demokratikus vezetőinek ellenállásába ütközött.

Emlélt is fontosabb, hogy „előrelátó” volt-e Eckhardt Tibor külpolitikai vonatkozásban? Hogy Amerikába nem küldte senki? Engedjék meg, hogy ebben tisztelettel kételkedjünk. Elvégre Eckhardt Tibor nem szökött ki az országból, hanem szabályos utevélel távozott. Bizony küldték. Küldték azok, akik a háború elején azt hitték, hogy nem árt két vasat tartani a tűzben. Szolgált-e Eckhardt Tibor Amerikában „az ország ügyét”? Nem az ország ügyét, hanem küldőinek kétkezes politikáját szolgált, azt is rosszul. Igaz fellépett a német szövetség ellen, de ugyanakkor élesen fellépett a Szovjet-unió ellen is. Eckhardt Tibor Amerikában a Szovjetunió és az angolszás szövetségek egymás ellen való kijátszásával foglalkozott. Azt a politikát folytatta, amelyre építve a magyar háborús bűnösök — ezen most nem Szálasiékat értjük — romlásba vitték az országot. Teherán és Jalta után Eckhardt Tibort „előrelátónak” nevezni: enyhén szólva, külpolitikailag tapintatlanság.

A demokratikus erők őszinte összefogására ma nagyobb szükség van, mint valaha. Az új honfoglalást, a földreformot végrehajtani csak együttes erővel lehet. Minek hát fölösleges vitaanyagot beledobni a demokratikus közvéleménybe? Az Eckhardt-kérdés felvetése azonban ezt jelenti. Pártvezérek nevei: zászlók és programok. Eckhardt Tibor neve sem külpolitikailag, sem belpolitikailag nem olyan program, amit vállalni lehet. *Révai József*

— **Hirdetmény.** Az OTI makói kerületi pénztára értesíti tagjait, hogy további intézkedésig a fogbetegeket dr. Gera János fogorvos látja el, Makó, Lovonics László-utcai rendelőjében. Rendelési idő: délelőtt 8—12-ig és délután 4-től fél 6 óráig.

Nem a rendeletek, hanem a lélek szüksége irányítsák a közoktatást. MaDISz.

— **Felhívás.** Felhívom a kereskedők szabadszakszervezet vezetőjét, hogy vasárnap délután 3 órára a szakszervezet helyiségében (Fellétár-ház) feltétlenül jelenjenek meg. Tisztelettel a Vezetőség.

Aki ellensége a szakszervezetnek, az ellensége önmagának.

Népi irodalmat, népi tárgyakat a középiskolába. MaDISz.

Bejelentett támadásokat hajt végre a szövetséges haderő

London; Reuters: A szövetséges légierő hatalmas főlényé ma abban is megnyilvánult, hogy már előre bejelentett támadást hajt végre. A londoni rádió az elmúlt napokban felhívást intézett a Csehszlovákiában lévő Skoda-művek munkásaiboz, hogy helyezték magukat biztonságba, mert a gyárat bombázní fogják. A felhívás reggel 9 óra körül történt, amikor a támadó amerikai gépek már útban voltak és Luxemburg fölött repültek. Két órával később, 11 óra körül megjelent 550 amerikai nehézbombázó a Skoda-gyárat felett és végrehajtották a támadást. (MTI)

SPORT

Edzést tart az MMTE

A Makói Munkás Testező Egyesület felkéri az összes játékosait, hogy a vasárnapi bajnoki mérkőzésre való tekintettel, a pénteki edzésen teljes számban pontosan jelenjenek meg.

Színház

HETI MŰSOR:

27-én, pénteken: Földindulás (színmű).
28-án, szombaton és 29-én, vasárnap: Eltörtött a hegedűm (operett).
29-én, vasárnap délután Nótás kapitány (operett).
30-án, hétfőn: Marica grófnő (operett).
Az előadások pontosan 1/2 óra körül kezdődnek. Jegyélvétel reggel 10 órától 1 óráig és délután 4 órától a Gazdasági Egyesületben.
Kedvezményes szelvények jávor Ervin színházi titkárnál váltakoznak.

A Nemzeti Segély a magyar társadalom intézménye, mely a háborútól legjobban sújtott emberek sorsán segít!

Csanádvármegyei Nemzeti Bizottság, Makó.

172—1945. ikt. sz.

Hirdetmény

A független, demokratikus népi Magyarország felépítésének egyetlen alapja a magyar munka, a magyar dolgozó kéz és akarat. A munka szentségének ünnepe ma egybekapcsolódik a munkásság felszabadulásának ünnepével. A munka és munkás megbecsülésének ünnepét, május elsejét a Nemzeti Bizottság nemzeti ünnepnép nyilvánítja s felhívja Makó város dolgozóit, hogy ezen ünnepnapot jelentőségének megfelelően ünnepelje meg.

A Nemzeti Bizottság e napra minden üzemben, üzletben, köz- és magánhivatalban teljes munkaszünetet rendel el.

Makó, 1945 évi április hó 24.

FARKAS IMRE elnök.

2376

Makó megyei város polgármesterétől.

6401—1945.

Hirdetmény

Az állatvásártér területét 1945 évi december hó 31-ig terjedő időre, legeltetés céljára árverésen bérbeadom.

Az árverést a v. gazdasági hivatal f. évi április hó 30-án délelőit 11 órá kezdettel fogja megtartani a városi gazdasági hivatalban.

Makó, 1945 április 23.

Dr. SZÜCS ZOLTÁN polgármester h.

2324

Meghívó

Makó és Vidéke Hagymakertészeinek Termelő és Értékesítő Szövetkezete 1945 évi május hó 6. napján délelőit 10 óra körül a Hagymaház nagytérképében

rendkívüli közgyűlést

tart a következő tárgysorozattal:

1. Jegyzőkönyvvezetők és hitelesítők kijelölése.
2. Egyes igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok lemondása tárgyában határozathozatal.
3. Bizalmatlansági indítvány a le nem mondott igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok ellen.
4. Új igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Felhatalmazás adása az igazgatóság részére a METESZ-szel kapcsolatos fuzió hatálytalansítására, az ezzel kapcsolatos intézkedések megtételére, a METESZ makói vagyontárgyaiban birtokba és tulajdonbavételére.

A közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal a Szövetkezet jogosult üzletrészesei bírnak.

Makó, 1945 április 25.

2387

Erdei József s. k. az igazgatóság tagja.

Tiszta mosott, géptörölt rongyot vesz a „Szabadság” nyomda, Szegedi-u. 1.

Makó Községi Földigénylő Bizottságtól.

Felhívás

Felhívjuk azokat a földhözjutatottakat, akik Püspöktelepen, Óföldteleken, Királyhegyesen vagy Mezőhegyesen földet kaptak és valami oknál fogva a birtokívet nem vették át, folyó hó 29-én (vasárnap délelőit) a városháza földszint 4-es számú szobájában jelentkezzenek a birtokívért.

Akik pedig Csapkés, Egeres, Porond, Kútalj, Szugoly, Pincédomb és Olgakertben régebbi idő óta bérlők, a gyümölcsös területekre igényjogosultak, igényüket a bérelt területekre 30-án (hétfőn) annál is inkább jelentsek be, mert a későbbi jelentéseket figyelembe nem vesszük.

Makó, 1945. április 26.

2386 Földrendező Ütőbizottság.

Csanádvármegyei Földbirtokrendező Tanács, Makó
259/1945. szám.

Hirdetmény

A 33.000/1945. F. M. sz. rendelet 25. §-a elrendeli, hogy a megváltás alá kerülő valamennyi földbirtok tulajdonosa (a tulajdonos megbízottja, a birtok kezelője) köteles a tulajdonában vagy kezelésében lévő földbirtokról írásbeli bejelentést tenni.

A bejelentésnek tartalmaznia kell az ingatlan tulajdonosának nevét, állandó lakhelyét, foglalkozását, az ingatlan területét, a művelési áganként részletezve és összesítve, az ingatlanok összesített kataszteri jövedelmét, az esetleg más közszégen is lévő földbirtokának összesített és kataszteri tiszta jövedelmét. Az osztatlan közszégen lévő ingatlanról minden társtulajdonos neve és illetősége feltüntetendő. Amennyiben a megváltásra kerülő ingatlanok tulajdonosai a fenti bejelentéseket még nem tették volna meg, úgy a jelen hirdetmény közzétételétől számított 3 napon belül a Községi Földigénylő Bizottságnál azokat pótlólag tegyék meg.

Egymelvezeti a Tanács az érdekelteket birtokosokat arra, hogy a bejelentés elmulasztása vagy hamis adatok előterjesztése vétségét képez s amennyiben súlyosabb beszámítás alá nem esik, 1 évig terjedhető szabadságvesztés büntetéssel és 8000 pengőig terjedő pénzbüntetéssel fog sújtani.

Makó, 1945. április 24.

Dr. LÖWINGER GYÖRGY a tanács h. elnöke.

2385

Tajost állandóan vesznek. Péto Lajos élelmiszerüzlet, Főter. 1881
Kévegallyat és egyéb húzóanyagot állandóan vesznek, Péto Lajos élelmiszerüzlet Makó, Főter. 2084
Savanyú uborkát és paprikát állandóan vesznek, Péto Lajos élelmiszerüzlet Makó, Főter. 2035

Az igási-út mentén, a 15 km-nél, a Sepsel-dűlőben 3 kat. föld föld kiadó Ért. Sepsel Sámuelnál, Tanya 574. szám. 2285
Kiadó az igási-út 7 km-nél 5 kat. föld föld. Ért. Szent Anna-u. 3. 2299
Tojást, baromfit állandóan vesznek, Deményi Kálmán Makó, Kosuth-utca 10. 2301
Pulykát, hizott libát, kacsát, tyúkot, tejet, tejfölt, túrót, vaját, gomolyt, mézet, tojást és mindenféle tüzelőanyagot állandóan vesz: „Ezerjó” büfé-étterem (Hétezer helyén). 2310

Borbélysegédet feleskeresetre felveszek. Kocsis Mihályné Kiszombor, Szegedi-utca 1. 2314

Nagybánehgyesre gépész keresetük a helybeli malomba, azonnali felvételle. Jelenkezni lehet Nagybanhegyesen Obszta Jánosnál. 2328

Egy darab új kártyógépet adok annak, aki másik gépre kartszalagot és keféket ad. Erdekl. Tokaji F. és Tsa (volt Berghauerne) vasúzet. 2329

Fejni tudó mindenert vagy bejárótól felvesz Berghauerne. Jelenkezni lehet Tokaji és Tsa vasúzetben. (Bérpalota.) 2390

2 darab sűldő és egy mérges nagy kutyá eladó vagy patkányosért elegendőnek. Ért. Pásztor bofi, Berzsényi-utca 23. 2390

Eladó házak. Justh Gyula u. 64. és Becsi-utca 101. számú házaimat, melyek mindenféle üzletnek megfelelnek, budapesti tartózkodásom miatt eladom. Ért. Justh Gyula-utca 45. 2371

Korcsok kétgyas burtozott szobát konyha-használati. Telek-utca 10. 2372

Női ruha, láánykaruha, ernyő börtökben, elemért eieserelhető. Szat. Anna-utca 31. 2379

Egy tizhónapos számítottozott mangalica eladó. Vasárheyl-utca 53. sz. 2372

Könnyebb munkára elmenne közepkoru lérl. Ért. Bajza-utca 95. 2383

Eladó 37-es fücepő, fiuruha. Hollósy Kornélia-utca 9. 2384

Tojást, vaját, mézet, túrót, mákot, tejet állandóan vesznek. Lélek cukrász, Bérpalota. 2388

Kiadó egy burtozott szoba agyennemű nélkül. Szegedi u. 53. 2389

Eladó 1 drb tizhónapos, 4 drb kilenhetes malac. Ért. Nyizsnyai u. 20. 2390

Tuskót adnék malacért. Kolozsvári-utca 8. 2392

Egy szoba-konyhás lakást keresek, vagy burtozott szobát. Cim: Gr. Apponyi-utca 12. 2393

Megvételre korcsok egy jóállapotban lévő varrogépet. Az árát esetleg termoszében is íszelhetem. Gyetvay József Makó, Dessewffy-ter 8. 2396

Nyugdíjas házaspár egy szobakonyhás lakást mellekkellyiséggel keres. Cimet kérem Andrássy-u. 36. szám alá leadni. 2397

Földet adnék gazdálkodónak megfelelő házzal, belváros környékén. Ért. Munkácsi-u. 16. 2400

Patkányos foxit veszek. Tokaji (volt Berghauer) vasúzet. 2401

Kártyafajagort (kb. 10 méterért) magas árat fizetek, esetleg árut adok. Tokaji és Tsa (volt Berghauer) vasúzet. 2402

Gordonkamat (cselölomat) eladom. Tokaji (volt Berghauer) vasúzet. 2403

Bogárszobán, a senyékiszfélen, a Horvath Mihály-tele földből 16 kat, föld felszántva félbe vagy hasznosbérbe kiadó. Ért. Szent István-ter 1. 2405

Elvesszett egy félpár női sárgacépi a D'Orsay-u. és Petőfi-utca között. Kérem a megtalálót, hogy adja le Petőfi-utca 12. szám alatt vagy Baranyl órásnál. 2407

Pályaszoigát keres a Makói Munkás Sportegyesület. Jelenkezni lehet Kiss Imre főtitkárnál a városháza földszint 19. számú szobájában. 2408

A Makói Gazdák Önszegélyző Egyesülete 1945 május 6-án délelőit fél 10 óra körül rendes és tisztújító közgyűlést tart. A közgyűlésen csak tagok vehetnek részt. Amennyiben fél 10 óra körül szánu tag nem jelenik, 10 óra körül a tagok számára való tekintet nélkül a közgyűlés határoz. 2410

Korékpár hülső 26x2-es, egy gyermekkorú és egy 36-os sűtőkért új cipő eladó tüzeléért vagy élelemért. Szőchenyi-ter 4. az udvarban. 2411

Egy jó kovácsfűvőt veszek, egy segédet és egy tanoncot azonnali alkalmazók. Benák András kocsigyártó. 2412

4 darab kilenchnónapos sertés eladó. Mészó-utca 24. szám alatt. Ért. reggeli órákban. 2413

Mézet, mákot, diót, tojást, sajtot, vajat, túrót, tejfölt és gyümölcsöt állandóan vesznek. Özv. Szatinszky Józsefné, Szegedi-utca 1. 2414

Üzemképes, jókarban lévő korékpárt vennék. Cim a Népujság szerkesztőségében.

Felelős szerkesztő:
KISS IMRE
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS
„Szabadság” nyomda, Makó,
Szegedi-utca 1. szám.